# Smanjenje šteta: Zdravlje kroz život / Sigurna zona

Provoditelj: HUHIV
Godina provedbe: 2025

### Kratki opis programa
Program je usmjeren na poboljšanje zdravstvenih i socijalnih ishoda osoba u povećanom riziku od posljedica rizičnih ponašanja i narušene kvalitete života (droge, ovisnosti, zarazne bolesti). Kroz interdisciplinarni pristup nadograđuje zdravstveni i socijalni sustav pružanjem savjetovanja, testiranja, smanjenja šteta te povezivanja korisnika sa sustavom skrbi i dostupnim oblicima podrške u zajednici.

### Sažetak programa
Program predstavlja sveobuhvatan i strateški utemeljen javnozdravstveni odgovor na izazove povezane s uporabom droga, ovisnostima i zaraznim bolestima u Republici Hrvatskoj. Program se provodi kao dopuna i nadogradnja postojećeg zdravstvenog i socijalnog sustava kroz strukturiranu suradnju s javnozdravstvenim i zdravstvenim institucijama, s ciljem poboljšanja dostupnosti, učinkovitosti i pravovremenosti skrbi za osobe u povećanom riziku. Utemeljen na načelima smanjenja šteta, program osigurava besplatan, anoniman, povjerljiv, neosuđujući i neprisilni pristup uslugama, bez uvjetovanja apstinencije, prilagođen stvarnim potrebama korisnika. Aktivnosti uključuju savjetovanje, testiranje, informiranje, smanjenje zdravstvenih i socijalnih šteta te aktivno povezivanje korisnika sa zdravstvenom i institucionalnom skrbi. Provedba se odvija kroz savjetovališne kapacitete udruge HUHIV, outreach aktivnosti u zajednici, kampanje, javna događanja, edukativne i inovativne pristupe podršci, uz sustavno praćenje, evaluaciju učinaka i doprinos jačanju javnozdravstvene svijesti i smanjenju stigme.

### 1. Županije provedbe
Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka, Splitsko-dalmatinska, Varaždinska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska, Zadarska, Zagrebačka, Šibensko-kninska, Grad Zagreb

### 2. Ciljevi programa
Opći: Poboljšati zdravlje i kvalitetu života ranjivih skupina u zajednici kroz dostupne, stručne i integrirane oblike pomoći utemeljene na mjerama smanjenja šteta, uz istodobnu izgradnju i jačanje mreže suradnje na lokalnoj i nacionalnoj razini radi prevencije rizičnih ponašanja, ranog otkrivanja i smanjenja pojavnosti zaraznih bolesti i ovisnosti.
Specifični: Omogućiti dostupan pristup savjetovanju, psihosocijalnoj podršci i probirnom testiranju na HIV, hepatitis C i druge SPI te povezati korisnike s relevantnim zdravstvenim i institucionalnim uslugama.
Povećati informiranost i motivaciju osoba s rizičnim ponašanjima, mladih i opće populacije za smanjenje štetnih ponašanja i očuvanje zdravlja.
Smanjiti stigmu i diskriminaciju povezanu s ovisnostima i zaraznim bolestima kroz javnozdravstvenu edukaciju i senzibilizaciju zajednice.
Ojačati socijalnu uključenost ranjivih skupina te kapacitete organizacija i stručnjaka u zajednici za provedbu učinkovitih izvaninstitucionalnih usluga.

### 3. Ciljana skupina
Intravenozni korisnici droga, Neintravenozni korisnici droga

### 4. Koje od navedenih aktivnosti smanjenja šteta provodi udruga
Dijeljenje kondoma, Distrubuiranje materijala, Savjetovanje, Drugo

**5. Broj podijeljenog materijala**
Broj kondoma: 5000
Broj igala:
Broj štrcaljki:
Broj primjeraka edukativnog materijala: 10000

**6. Broj prikupljenog materijala**
Broj igala:
Broj štrcaljki:

**7. Lokacije na kojima se vrši zamjena materijala**
Mjesta na koja izlaze vanjski radnici, "Drop-in" centar

**8. Gradovi/mjesta na kojim se vrši zamjena materijala te broj lokacija u pojedinom gradu/mjestu**
Mjesta na koje izlaze vanjski radnici: Aktivnosti se provode izvan prostora udruge kroz outreach rad u zajednici, na mjestima okupljanja ranjivih i rizičnih skupina (teren, događanja, kampanje, edukacije, testiranja), u suradnji s partnerskim institucijama i organizacijama u lokalnoj zajednici.
Drop-in centar: Zagreb (2)

**9. Način prikupljanja podataka o korisnicima programa smanjenja šteta**
Podaci o korisnicima programa prikupljaju se putem posebno razvijene digitalne aplikacije koja omogućuje strukturirano evidentiranje podataka o savjetovanju, testiranju, bihevioralnim i epidemiološkim obilježjima te upućivanju i praćenju korisnika. Prikupljanje podataka provodi se tijekom predsavjetovanja, procjene rizika, testiranja i davanja preporuka za zaštitu zdravlja. Sustav omogućuje kontinuirano praćenje rezultata, evaluaciju kvalitete pruženih usluga i izvještavanje, uz prilagodbu usluga stvarnim potrebama korisnika.

**10. Broj osoba u programu smanjenja šteta**
Korisnici: 4816
Stari korisnici:
Novopridošli korisnici:

**11. Broj osoba po spolu u programu smanjenja šteta**
Korisnici muškog spola:
Korisnici ženskog spola:
Novopridošli korisnici muškog spola:
Novopridošli korisnici ženskog spola:

**12. Broj ovisnika o drogama u programu smanjenja šteta koje su zaražene zaraznim bolestima**
S hepatitisom B:
S hepatitisom C: 21
S HIV-om: 6

**13. Evaluacija programa**
Evaluacija procesa: Da
Metoda evaluacije procesa: Praćenje i vrednovanje provedbe programa provodilo se interno, u suradnji sa stručnim suradnicima i u suradnji s HZJZ-om, u skladu s važećim smjernicama prevencije zlouporabe droga i programa smanjenja šteta. Tijekom provedbe sustavno su se prikupljali i analizirali podaci o savjetovanjima i testiranjima, njihovim rezultatima, bihevioralnim i epidemiološkim obilježjima korisnika te provedenim aktivnostima prema identificiranim potrebama. Podaci su kontinuirano korišteni za praćenje kvalitete pruženih usluga i unapređenje

digitalnog sustava za prikupljanje i obradu podataka. Dodatno su se prikupljali i analizirali podaci o provedenim javnozdravstvenim kampanjama, uključujući doseg, upite korisnika, broj savjetovanja, testiranja i edukativnih aktivnosti, s ciljem procjene učinkovitosti i prilagodbe daljnjih aktivnosti programa.
Evaluacija učinka: Da
Metoda evaluacije učinka: Evaluacija učinka programa provodila se kontinuirano tijekom provedbe te kroz završno izvješće, s ciljem procjene ostvarenja programskih ciljeva. Pratilo se zadovoljstvo korisnika i sudionika aktivnosti kroz neposredan kontakt tijekom javnozdravstvenih kampanja, savjetovanja, rad s korisnicima i volonterima, INFO telefon, zaprimljene upite i povratne informacije. Dodatno se analizirala zainteresiranost i uključenost rizičnih skupina i suradničkih organizacija kroz sudjelovanje u edukacijama i drugim aktivnostima, kao i prikupljanje prijedloga za unapređenje programa u skladu s potrebama korisnika i zajednice.
Najvažniji rezultati evaluacije: Najvažniji rezultati evaluacije programa pokazuju visoku razinu dosega, uključenosti korisnika i učinkovitosti provedenih aktivnosti.

Tijekom izvještajnog razdoblja provedene su tri javnozdravstvene kampanje povodom Svjetskog dana AIDS-a, Svjetskog dana hepatitisa i Svjetskog dana spolnog zdravlja. Kroz kampanje i prateće komunikacijske aktivnosti ostvaren je ukupan medijski doseg veći od 2.000.000, uključujući 51 medijsku objavu (televizija, radio, web portali i tiskani mediji), kroz PR članke, intervjue i gostovanja.

Programskim aktivnostima izravno je obuhvaćeno više od 190 građana kroz grupne edukacije i e-tečajeve (ukupno 8 edukacija), te više od 130 građana kroz organizirana javna događanja (3 događanja). Dodatni doseg ostvaren je putem društvenih mreža (Facebook, Instagram, TikTok i YouTube) s više od 280.000 dosega, kao i putem online platformi i digitalnih alata, uključujući web platforme i mobilne aplikacije, s dosegom većim od 1.200.000 korisnika.

U sklopu programa distribuirano je više od 10.000 edukativnih i informativnih materijala vezanih uz prevenciju, edukaciju i podršku, kao i više od 5.000 kondoma. Pruženo je preko 2.800 savjetovanja i psihosocijalnih podrški, uključujući online, uživo i telefonske oblike rada.

Tijekom provedbe programa testirano je više od 1.700 korisnika, pri čemu je otkriveno 126 novodijagnosticiranih infekcija, a svi korisnici s pozitivnim nalazima uspješno su povezani sa sustavom zdravstvene skrbi i liječenja.

Evaluacija zadovoljstva korisnika pokazala je iznimno visoku razinu zadovoljstva pruženim uslugama, veću od 98%, što potvrđuje kvalitetu, dostupnost i prihvaćenost programa među ciljanim skupinama.

### 14. Evaluatori
Unutarnji i vanjski

### 15. Dodatne napomene
Evaluacija se vrši polugodišnje i godišnje od strane djelatnika udruge u suradnji sa vanjskim stručnim suradnicima.

### 16. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)
80000

### 17. Izvori financiranja
Vlastita sredstva (HRK):
Gradsko financiranje (HRK):
Županijsko financiranje (HRK):
Nacionalno financiranje (HRK): 80000
Drugi izvori (HRK):